

Част 1 – Задачи от часовете

Задача 1

Човек, излязал в езерото с лодката си, решава да поплува. След като влиза във водата се оттласква от неподвижната си лодка със скорост $v = 4 \text{ m/s}$. Намерете скоростта на лодката след оттласкването. Масата на човека е $m = 50 \text{ kg}$. Масата на лодката е $M = 100 \text{ kg}$.

Задача 2

Лодка с маса $M = 120 \text{ kg}$ стои неподвижно в езеро. Човек с маса $m = 80 \text{ kg}$ преминава от единия край на лодката до другия. На какво разстояние се премества лодката, ако дължината ѝ е $L = 4 \text{ m}$? Триенето между лодката и водата може да се пренебрегне.

Задача 3

При изпълнение на сервис тенисист изпраща топката ($m = 60 \text{ g}$) с начална скорост 30 m/s . Колко нютона е средната сила, с която ракетата действа на топката, ако продължителността на удара е 3 ms ?

Топката е подхвърлена нагоре и непосредствено преди удара се намира в покой.

Задача 4

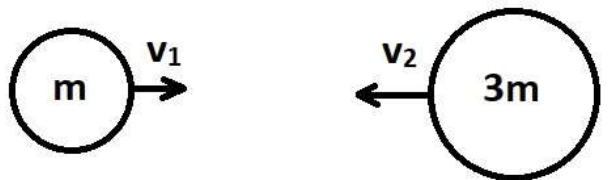
Тяло с маса $m = 2 \text{ kg}$ се движи праволинейно и равномерно със скорост $v = 5 \text{ m/s}$. Започва да му действа постоянна сила с големина $F = 5 \text{ N}$, насочена по посока на движението. Колко секунди трябва да действа силата, за да се утрои скоростта на тялото?

Задача 5

Топка за голф с маса $m = 50 \text{ g}$, която първоначално е в покой, е ударена със средна сила $1,75 \text{ kN}$. Колко е скоростта на топката непосредствено след удара, ако неговата продължителност е 2 ms ?

Задача 6

Дадените ви тела претърпяват пряк централен идеално еластичен удар. Ако знаете, че началните скорости на телата са $v_1 = 6 \text{ m/s}$ и $v_2 = 4 \text{ m/s}$, то намерете големините и посоките на скоростите на телата след удара.

Задача 7

Автомобил с маса $m_1 = 1000 \text{ kg}$, движещ се със скорост $v_1 = 6 \text{ m/s}$ се удря в неподвижен камион с маса $m_2 = 5000 \text{ kg}$. Ударът е абсолютно нееластичен. Намерете скоростта и на камиона и колата след удара.

Задача 8

Автомобил с маса $m_1 = 1000 \text{ kg}$, движещ се със скорост $v_1 = 20 \text{ m/s}$, застига камион с маса $m_2 = 4000 \text{ kg}$, движещ се в същата посока със скорост $v_2 = 10 \text{ m/s}$, и се удря в него. Ударът е абсолютно нееластичен. Определете скоростта и на автомобила и камиона непосредствено след удара.

Част 2 – От теста на матурата

Задача 1

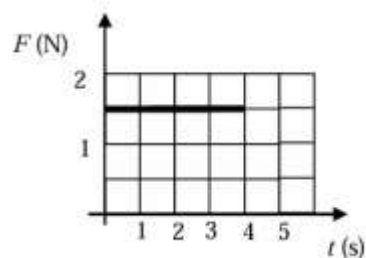
Към тяло, намиращо се първоначално в покой, е приложена постоянна сила с големина $F = 30 \text{ N}$ в продължение на интервал от време $\Delta t = 4 \text{ s}$. С колко се променя импулсът на тялото, докато му действа силата?

- A) 120 kg.m/s
- Б) 150 kg.m/s
- В) 300 kg.m/s
- Г) 600 kg.m/s

Задача 2

На графиката е показано зависимостта на действаща сила F върху тяло с времето t . Пресметнете изменението на импулса Δp на тялото за първите 4 s.

- A) 6 kg.m/s
- Б) 4 kg.m/s
- В) 3 kg.m/s
- Г) 1.5 kg.m/s

Задача 3

Дете с маса m тича със скорост v срещу шейна с маса M , която се движи срещу него със скорост u . В какво отношение M/m трябва да са масите, така че след като детето скочи в шейната, тя да спре да се движи?

- A) $\frac{M}{m} = \frac{v}{u}$
- Б) $\frac{M}{m} = \frac{u}{v}$
- В) $\frac{M}{m} = \left(\frac{v}{u}\right)^2$
- Г) $\frac{M}{m} = \left(\frac{u}{v}\right)^2$

Задача 4

Според закона за запазване на импулса:

- A) импулсът на тяло се запазва, ако му действат неконсервативни сили
- Б) импулсът на затворена система от тела се запазва
- В) импулсът на тяло се запазва, ако му действат консервативни сили
- Г) импулсът на отворена система от тела се запазва

Задача 5

Върху количка, която се движи по хоризонтални релси със скорост $3 \frac{m}{s}$, вертикално пада тяло с маса два пъти по-малка от масата на количката. Скоростта на количката след падането на тялото е:

- A) $6 \frac{m}{s}$
- Б) $4,5 \frac{m}{s}$
- В) $4 \frac{m}{s}$
- Г) $2 \frac{m}{s}$

Задача 6

При изстрел от автомат излита куршум с маса m и скорост v . Каква скорост има автоматът след изстрела, ако масата му е 400 пъти по-голяма от масата на куршума?

- A) по посока на куршума и с големина $400v$
- Б) в обратна посока на куршума и с големина $400v$
- В) по посока на куршума и с големина $\frac{v}{400}$
- Г) в обратна посока на куршума и с големина $\frac{v}{400}$

Задача 7

Железопътен вагон с маса m и скорост v се сблъсква с неподвижен вагон с маса $2m$ при което двата вагона се свързват. След свързването скоростта им е:

- А) $\frac{v}{\sqrt{3}}$ и механичната енергия на системата се запазва
- Б) $\frac{v}{\sqrt{3}}$ и механичната енергия на системата се увеличава
- В) $\frac{v}{3}$ и механичната енергия на системата намалява
- Г) $\frac{v}{3}$ и механичната енергия на системата се увеличава

Задача 8

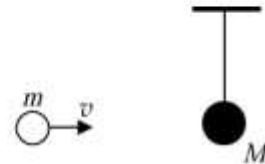
В кой от изброените случаи законът за запазване на импулса е валиден?

- А) за затворена система
- Б) при наличие на гравитационно поле
- В) винаги, но с изключение на взаимодействие между заредени частици
- Г) ако телата се разглеждат като материални точки

Задача 9

Топка с маса m , движеща се със скорост v , се удря в неподвижно математично махало с маса M . Кой от изброените закони бихте приложили, за да определите скоростта на махалото след удара? Приемете удара за абсолютно нееластичен.

- А) закон за запазване на енергията
- Б) закон за изменение на енергията
- В) закон за запазване на масата
- Г) закон за запазване на импулса

Задача 10

Топче от моделин 1, движещо се със скорост v_0 , удря топче 2, което е неподвижно. Двете топчета имат равни маси. Ударът е челен и идеално нееластичен. Колко е скоростта v_1 на полученото тяло веднага след удара?

- А) $v_1 = v_0$
- Б) $v_1 = v_0/2$
- В) $v_1 = v_0/4$
- Г) $v_1 = 0$

Задача 11

Кое от твърденията е вярно за една затворена механична система от частици?

- А) Частиците от тази система взаимодействат само с частици от същата система.
- Б) Частиците от тази система не взаимодействат помежду си.
- В) Частиците от тази система се удрят помежду си само идеално еластично.
- Г) Частиците от тази система се движат равномерно праволинейно.

Задача 12

След челен удар между две тела те възстановяват напълно първоначалното си състояние. Кои закони за запазване са в сила при този удар?

- А) нито един от законите за запазване
- Б) законът за запазване на енергията и законът за запазване на импулса
- В) само законът за запазване на енергията
- Г) само законът за запазване на импулса

Задача 13

Под действие на постоянна сила F импулсът на тяло се изменя с 6 kg.m/s за време 2 s . Намерете големината на силата F .

- А) 12 N
- Б) 8 N
- В) 4 N
- Г) 3 N

Част 3 – С пълно решение от матурата

Задача 1

Тяло с маса $2m$, движещо се със скорост v_1 , се удря челно в неподвижно тяло с маса m . Ударът е идеално еластичен. Намерете:

- А) скоростта u_2 на второто тяло след удара;
- Б) скоростта u_1 на първото тяло след удара.

Задача 2

Снаряд с импулс p лети хоризонтално и се разделя на две парчета. Импулсът на едното от тях е $p_1 = p/2$ и е в посока, противоположна на посоката на началния импулс на снаряда. За второто парче:

- А) намерете големината на неговия импулс p_2 ;
- Б) определете посоката на неговата скорост, спрямо посоката на снаряда.

